

Lausuntopyyntö pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä.

Hallituksen esityksen muotoon laaditussa mietinnössä ehdotetaan uusia säännöksiä yrityksen ja yhteisön perusmaksutilistä. Säännöksillä laajennettaisiin oikeus peruspankkipalveluihin koskemaan mikro- ja pienyrityksiä, elinkeinonharjoittajia, yhdistyksiä, säätiöitä ja yhteisetyksia.

Lisäksi mietinnössä ehdotetaan säännöstä asiakaspalvelun tavoitettavuudesta. Peruspankkipalveluita koskeviin asiakasyhteydenottoihin tulisi vastata ilman aiheetonta viivytystä, mutta kuitenkin viimeistään viiden pankkipäivän kuluessa.

Näiden ohella mietinnössä ehdotetaan parannuksia, jotka turvaavat pankkipalvelujen yhdenvertaista saatavuutta myös erityisryhmille, kuten vammaisille ihmisille. Peruspankkipalveluiden raportointia koskevaa säännöstä ehdotetaan kehitettävän siten, että Finanssivalvonnan saatavilla olisi laajemmin tietoja.

Tausta

Valtiovarainministeriö asetti 18. lokakuuta 2024 työryhmän selvittämään, miten pankkipalveluiden saatavuutta voitaisiin parantaa. Työryhmän tehtävänä oli 1) laajentaa oikeutta peruspankkipalveluihin koskemaan myös mikro- ja pienyrityksiä sekä yhdistyksiä, 2) varmistaa palveluiden riittävä laatu ja saatavuus myös erityisryhmille sekä varmistaa asiakasyhteydenottoihin vastaaminen kohtuullisessa ajassa sekä 3) ehkäistä de-riskingiä, eli ilmiötä, jossa pankki lopettaa tai rajoittaa liikesuhteita korkeariskisten asiakkaiden tai asiakasryhmien kanssa riskien hallitsemisen sijaan. Lisäksi työryhmä seurasi käteistä koskevan sääntelyvalmistelun etenemistä EU:ssa. Työryhmän toimikausi päättyi 31.12.2025.

Työryhmä on toteuttanut osaltaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen puoliväliriihen kasvutoimien mukaista tavoitetta turvata pienten yritysten ja yhdistysten peruspankkipalveluiden saatavuutta (s. 8).

Tavoitteet

Ehdotusten tavoitteena on varmistaa mikro- ja pienyritysten, yhdistysten ja muiden samankaltaisten oikeushenkilöiden peruspankkipalvelut ja niiden kohtuullinen hinnoittelu. Näin vahvistetaan edellytyksiä perustaa yritys ja harjoittaa yritystoimintaa. Lisäksi tällä tavoin tuetaan yhdistymisvapautta, kansalaisyhteiskunnan toimintaa ja yhteiskunnallista osallisuutta.

Esityksen toinen keskeinen tavoite on varmistaa peruspankkipalveluiden tarjonnan riittävä laatutaso. Tavoitteena on vahvistaa peruspankkipalveluiden yhdenvertainen saatavuus kaikille ihmisryhmille ja edistää asiakaspalvelun tavoitettavuutta, jotta asiakkaat saavat vastaukset peruspankkipalveluita koskeviin kysymyksiinsä kohtuullisessa ajassa.

Esityksen kolmas keskeinen tavoite on ehkäistä de-risking-ilmiötä. Tavoitteena on, ettei taloudellinen tai yhteiskunnallinen toiminta kohtuuttomasti esty pankkien riskienhallintakäytäntöjen takia.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi).

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.vm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Valtiovarainministeriö, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/27266/2024. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla. Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään sunnuntaina 8.3.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa:

Kari Kemppainen, neuvotteleva virkamies
+358 295 530 254
etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://vm.fi/pankkipalvelut> - Työryhmän hankesivu

<https://vm.fi/sv/banktjanster> - Arbetsgruppens projektsida

<https://valtioneuvosto.fi/documents/194055633/200124281/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025.pdf/be2b5e49-f15a-31b4-b761-04d8be2ad5f5/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025.pdf?t=1745431798168> -

Puoliväliriihen kasvutoimet

https://valtioneuvosto.fi/documents/194055633/221331049/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025_SV.pdf/3128fefd-dc74-259c-d828-1ea73f5dd0e5/Puoliv%C3%A4liriihen+kasvutoimet+23.04.2025_SV.pdf?t=1745438391079 -

Halvtidsöverläggningens tillväxtåtgärder

Liitteet:

[Pankkipalvelulainsäädännön arviointi_mietintö.pdf](#) - Pankkipalvelulainsäädännön arviointi – Työryhmän mietintö

Jakelu:

Aktia Pankki Oyj
Business Finland Oy
Danske Bank Oyj
EK
Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
FA
Finanssivalvonta
Fingo – Suomalaiset kehitysjärjestöt ry
Förbundsarenan rf
Holvi Payment Services Oy
Kansalaisareena ry
Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE
Kaupan liitto
Kehityspoliittinen toimikunta KTP

Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi / Rahanpesun selvittelykeskus
Kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö Kulta ry
Kuluttajaliitto- Konsumentförbundet ry
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lupa- ja valvontavirasto
Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta
Maaseutupolitiikan neuvosto MANE
Mikro- ja yksinyrittäjät ry
Moniheli ry
Nordea Bank Abp
Nuorisoala ry
Oikeusministeriö
Oma Säästöpankki Oyj
OP Pohjola
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Patentti – ja rekisterihallitus
POP Pankkiryhmä
Rahoitusvakausvirasto
Sosiaali- ja terveysministeriö
SOSTE ry
S-pankki Oy
Suomen Olympiakomitea ry
Suomen Pankki
Suomen Startup-yhteisö
Suomen Yrittäjät
Säästöpankkiliitto osk
Takuusäätiö
Tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE
Tieteellisten seurain valtuuskunta TSV
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Vammaisfoorumi
Vanhusasiavaltuutettu
Verohallinto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ålandsbanken Abp

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä koskevista ehdotuksista
2. Huomionne asiakaspalvelua koskevista ehdotuksista
3. Huomionne muista esityksen yhteydessä arvioiduista aiheista (esim. yhdenvertaisuus, raportointi, jatkoselvitettävät aihekokonaisuudet)
4. Halutessanne voitte jättää tähän muita huomioita

Kariniemi Pauli
Valtiovarainministeriö

Kemppainen Kari
Valtiovarainministeriö